

Avskjutningsrapportering

Västmanland

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Niklas Liljebäck

Avskjutningsrapport: 1 juli 2022—30 juni 2023

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Västmanland

Rapporteringen 2022-2023 har varit bra men för att stärka kvaliteten ytterligare på statistiken strävar vi efter ökad rapporteringsgrad. Då måste antalet jägare som rapporterar bli större, så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt.

Skillnaderna i avskjutning avseende både numerär och artsammansättning varierar stort inom länet. Dessa skillnader kan vara avsevärda på korta avstånd. Generellt ökar avskjutningen av dovvilt, kronviltsavskjutningen är något minskande och för rådjur relativt stabil avskjutning.

Detta stämmer väl överens med bilden av utvecklingen av klövviltsstammarna som förmedlats via länets jägarkår.

Not gällande samtliga kurvdiagram: skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan skattat antal visar det mest troliga värdet.

Foto: Göran Ekström

Jaktens mångfald i Västmanland

Inom Västmanland fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga. Något som också har betydelse är antalet jaktdagar och där vargen nu är etablerad blir det i regel färre då hundjakten minskar vilket påverkar antalet fällt vilt.

Avskjutningen har jämfört med flera andra län en stark övervikt mot klövvilt. Småviltet som jaktlig resurs kan i många fall nyttjas på ett bättre sätt. När det kommer till arter förutom klövvilt så är det framförallt fågel som fälls. De fågelarter som fälls i störst omfattning är kaja, ringduva och gräsand. När det kommer till pälsvilt så är det framförallt rödräv och grävling som jagas.

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Jämfört med 2021/2022	
			Antal	Procent
Klövvilt				
Dovhjort	881	(516 - 1619)	123	16,23
Kronhjort	882		-56	-5,97
Rådjur	2448	(2216 - 2714)	-39	-1,57
Vildsvin	3484	(3074 - 3983)	66	1,93
Älg	711		-167	-19,02
Stora rovdjur				
Lo	6 (L)		4	200,00
Varg	7 (L)		2	40,00
Övriga däggdjur				
Bäver	210	(162 - 277)	-42	-16,67
Fälthare	334	(270 - 414)	-6	-1,76
Grävling	477	(399 - 578)	80	20,15
Iller	4	(3 - 9)	3	300,00
Rödräv	945	(800 - 1126)	-192	-16,89
Skogshare	14	(6 - 29)	0	
Skogsmård	44	(25 - 81)	-18	-29,03
Fåglar				
Fiskmåås	18	(5 - 119)	-29	-61,70
Grågås	155	(68 - 375)	-160	-50,79
Gräsand	574	(314 - 1394)	90	18,60
Kaja	1082	(758 - 1694)	24	2,27
Kanadagås	101	(34 - 240)	-99	-49,50
Knipa	1	(0 - 12)	0	
Kricka	22	(14 - 86)	-3	-12,00
Kråka	304	(192 - 491)	-100	-24,75
Morkulla	4	(2 - 22)	3	300,00
Nötskrika	207	(123 - 389)	-47	-18,50
Orre	58	(36 - 104)	-15	-20,55
Ringduva	792	(492 - 1338)	10	1,28
Skata	229	(146 - 375)	-69	-23,15
Tjäder	22	(12 - 40)	-17	-43,59

Tabell: Skattat antal fällda jaktåret 2022-23 Västmanland

Källa: Svenska Jägarförbundets viltövervakning, Länsstyrelsen samt Naturvårdsverket

Klövviltsavskjutningen i Västmanland

De olika arterna av klövsvilt (mufflon och älg ej medräknad) i Västmanland har haft olika utveckling den senaste 10-årsperioden. Vildsvinsavskjutningen har stadigt ökat under en rad av år. Säsongen 2021/22 noterades dock en minskning i avskjutningen av vildsvin i länet för att denna säsong öka något igen.

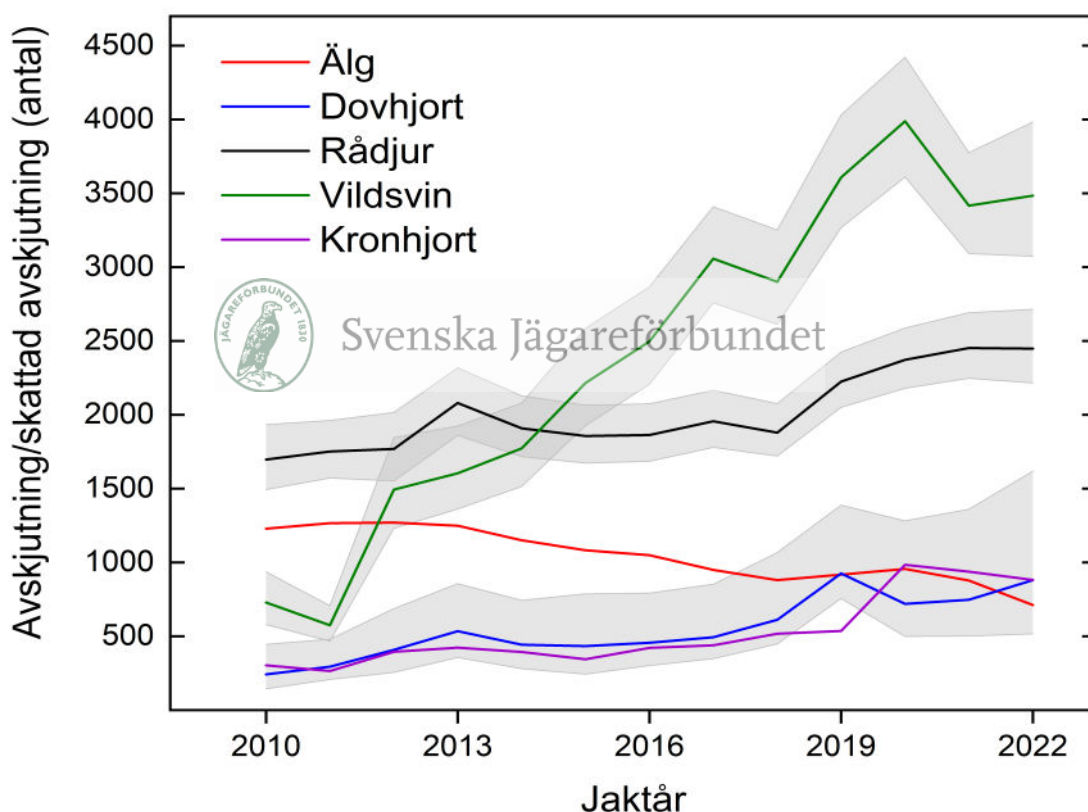
Den totala avskjutningen av klövsvilt har tidigare legat relativt konstant i intervallet mellan 5 000 — 10 000 klövsvilt de senaste åren.

Den tydligaste förändringen blir lokalt på älgskötsel- och krets nivå där de områden som har dovvilt upplever en uppgång i klövsviltstammarna. I de områden med etablerade stammar av kronvilt är utvecklingen oförändrad eller minskande.

Foto: Lars Björk

Avskjutning 2010—2022

Vildsvin

Vildsvinsavskjutningen i Västmanland har ökat fram till jaktåret 2020-21. Sen dess en relativt jämn men lägre nivå.

Blöta vårar med kultingar som frusit ihjäl samt väl använda mörkerriktmedel är troligen starkt bidragande till denna minskning.

Högst avskjutning i förhållande till areal har länets södra och östra delar. Bergslagen är fortfarande ett relativt nyetablerad område där magrare marker med stor andel skog och varg gör att den går relativt långsamt men med lokal variationer.

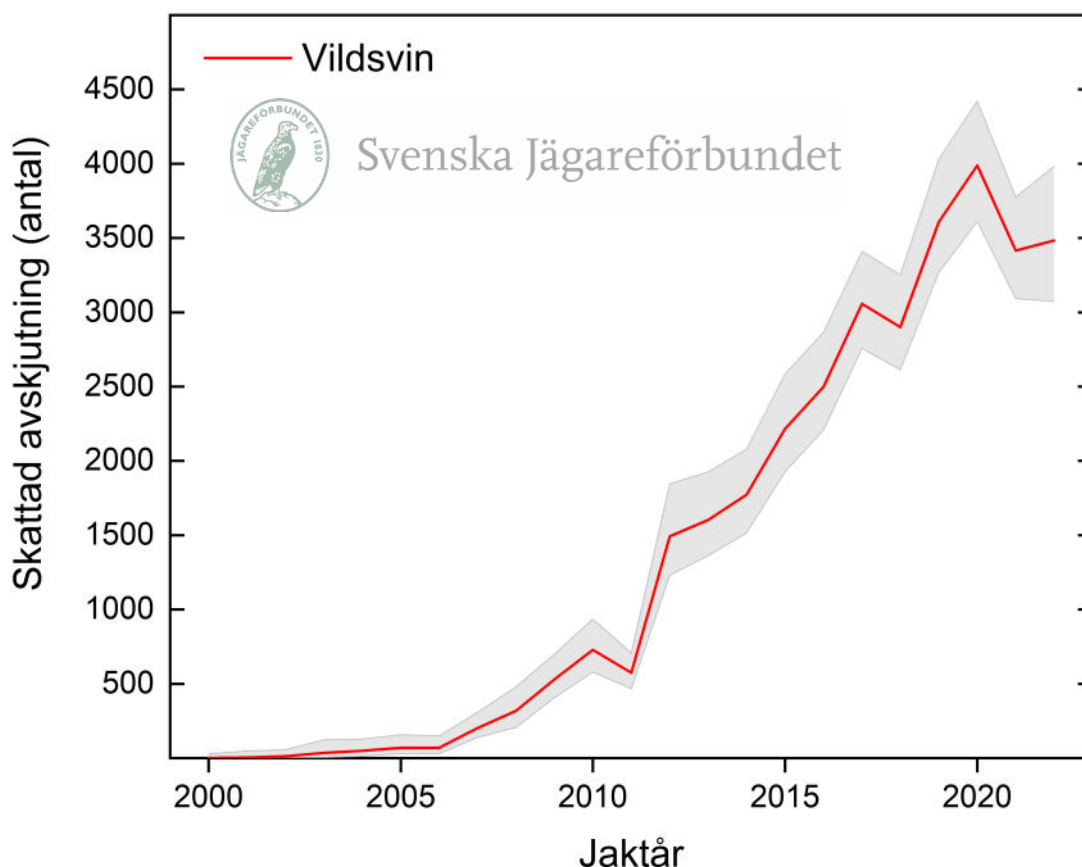
ASF, Afrikansk svinfeber eller svinpest har tyvärr drabbat länets norra delar.

Förödande och allt görs nu för att begränsa skadan och utrota sjukdomen från området.

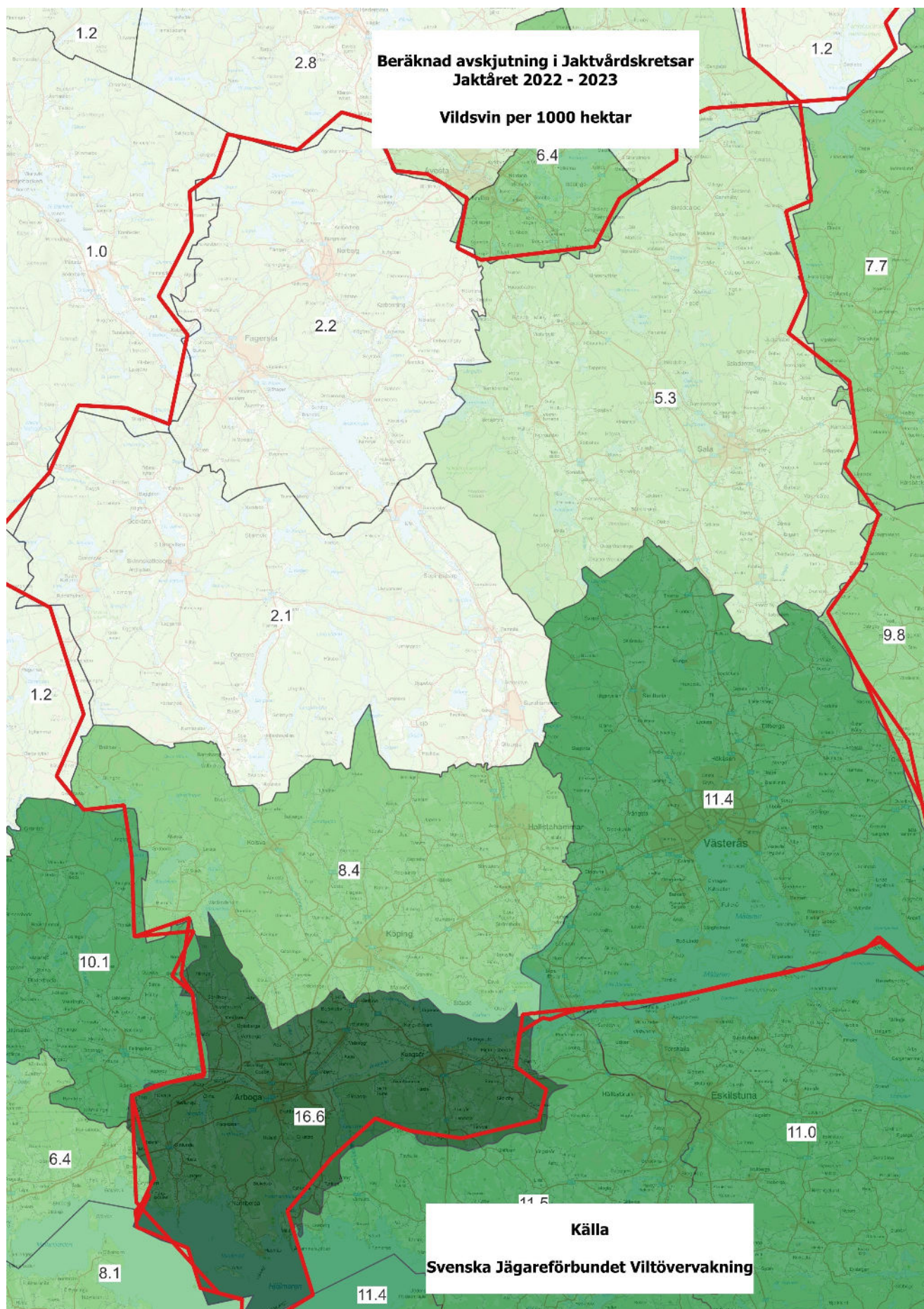
Foto: Lars Björk

Avskjutning 2003—2022

Västmanland

Avskjutning rådjur Västmanland

Rådjursavskjutningen i Västmanland minskade kraftigt i samband med att lodjuren ökade i mitten av 1990-talet. Sedan var det kraftiga vintrar under början av 2010-talet vilket gjorde att stammen minskade vilket speglas i antalet fällda djur.

Efter det har stammarna återhämtat sig och avskjutningen har ökat något de senaste åren.

Det är dock stora variationer i täthet och än mer i antalet fällda rådjur beroende på var i länet man är. Förekomst av varg inverkar också hur och i vilken utsträckning jakt bedrivs.

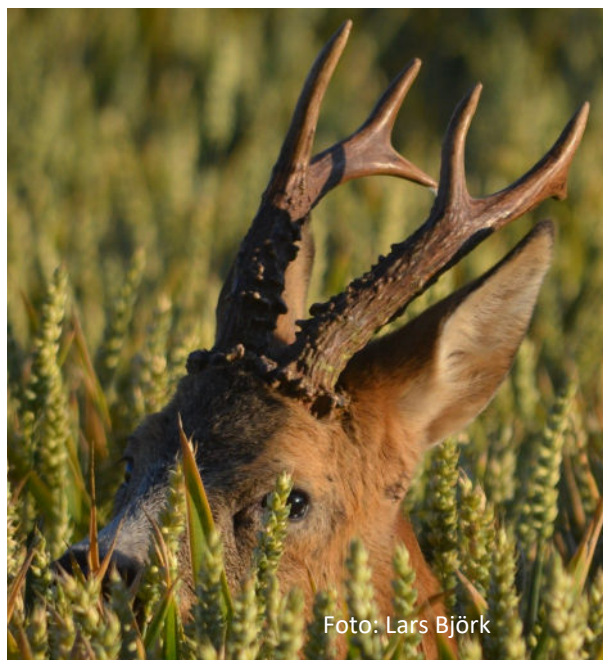
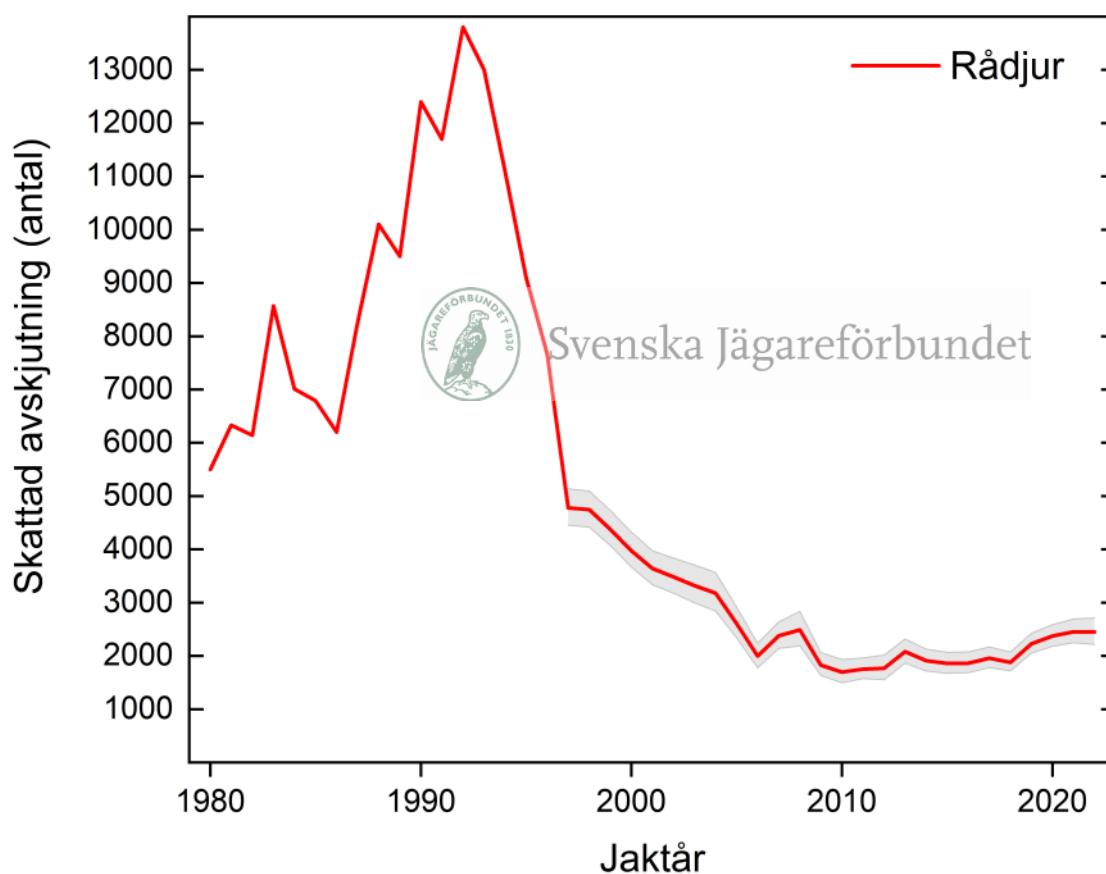

Foto: Lars Björk

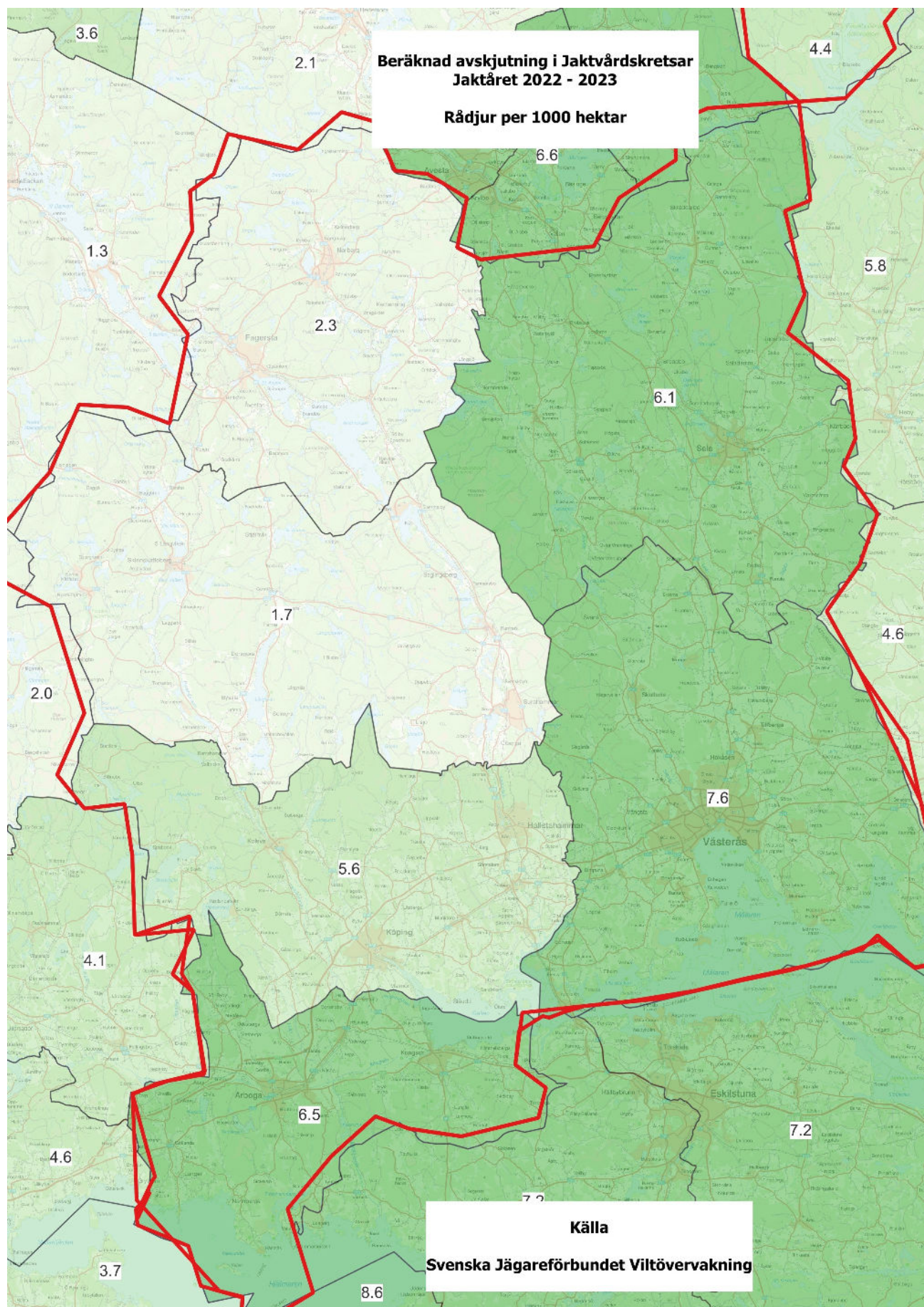
Avskjutning 1980-2022

Källa: Jägareförbundets viltövervakning.

Västmanland

Avskjutning kronvilt i Västmanland

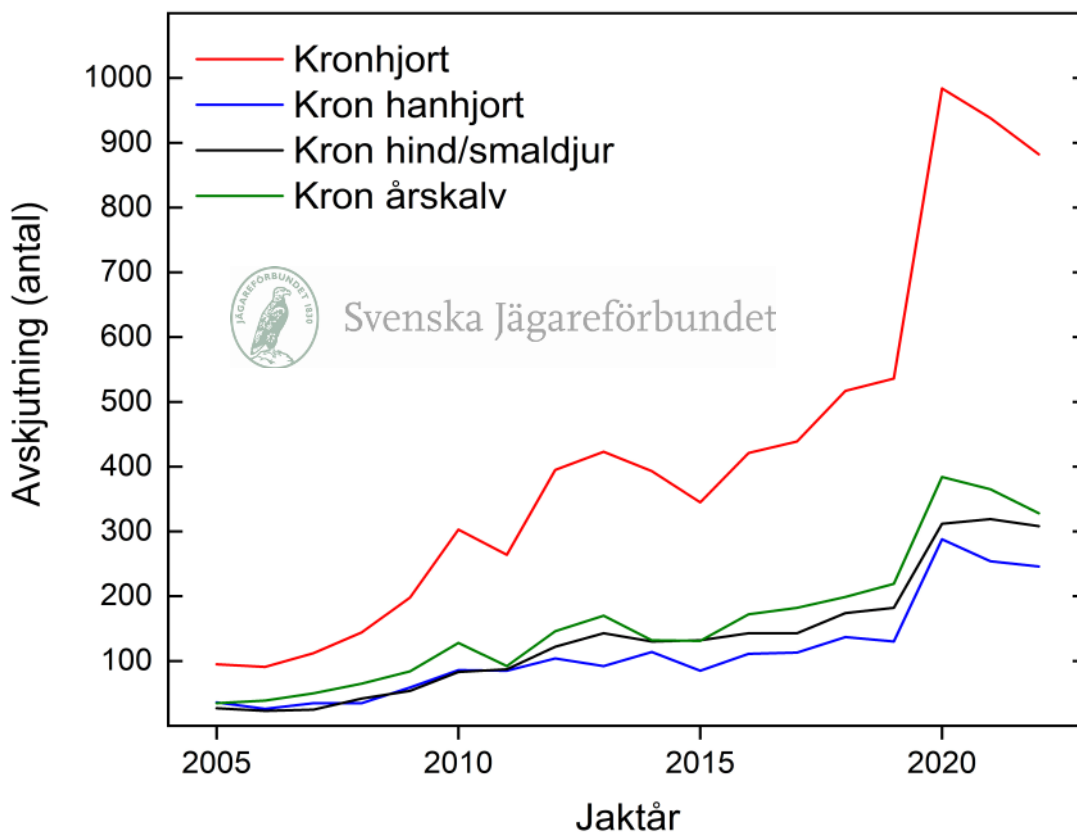
Antalet fällda kronvilt i länet har ökat under de senaste 10 åren men har nu stagnerat och vi ser till och med en minskad avskjutning.

Liksom för dovviltet är kronviltet flocklevande och variationerna inom länet är stora. Medan vissa områden fortsatt upplevt en tillväxt de senaste åren, har andra valt att minska sin stam.

Det är fortfarande relativt få kronvilt i Bergslagen.

Avskjutning 2005—2022

Figur. Avskjutningen av kronvilt i Västmanland 2005-2022. Källor: Jägareförbundet viltövervakning och Länsstyrelsen Västmanland

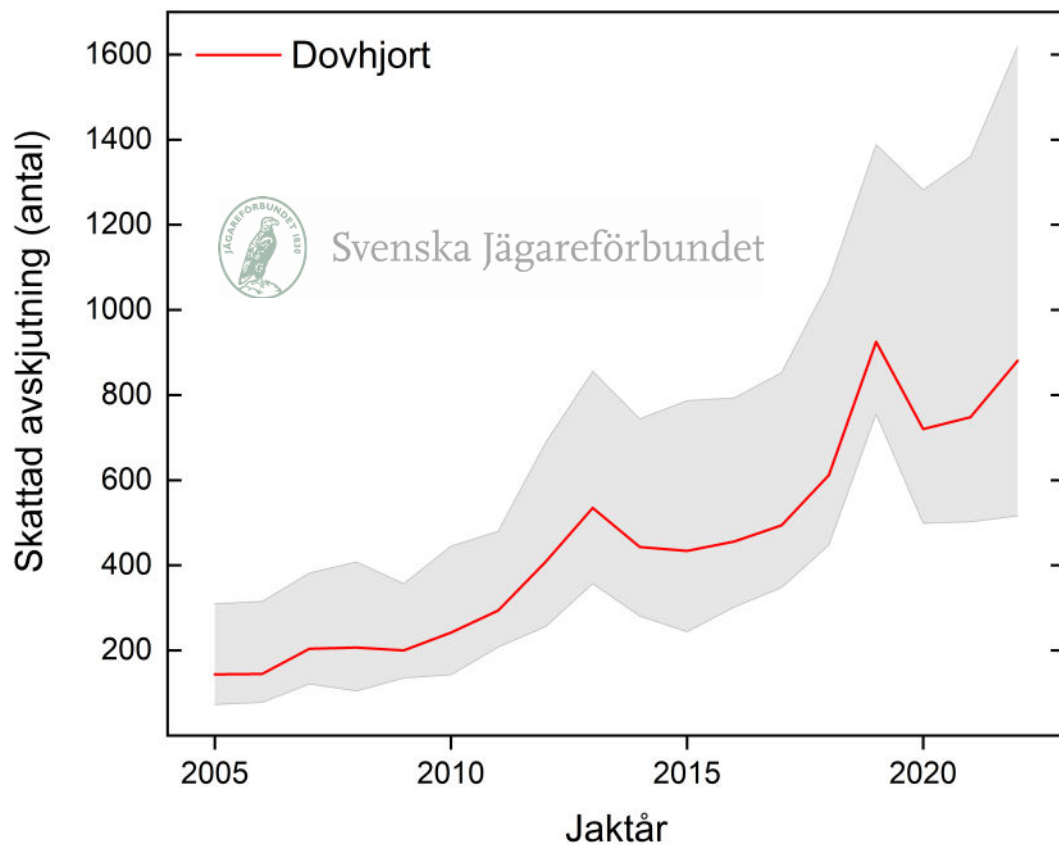

Avskjutning dovilt i Västmanland

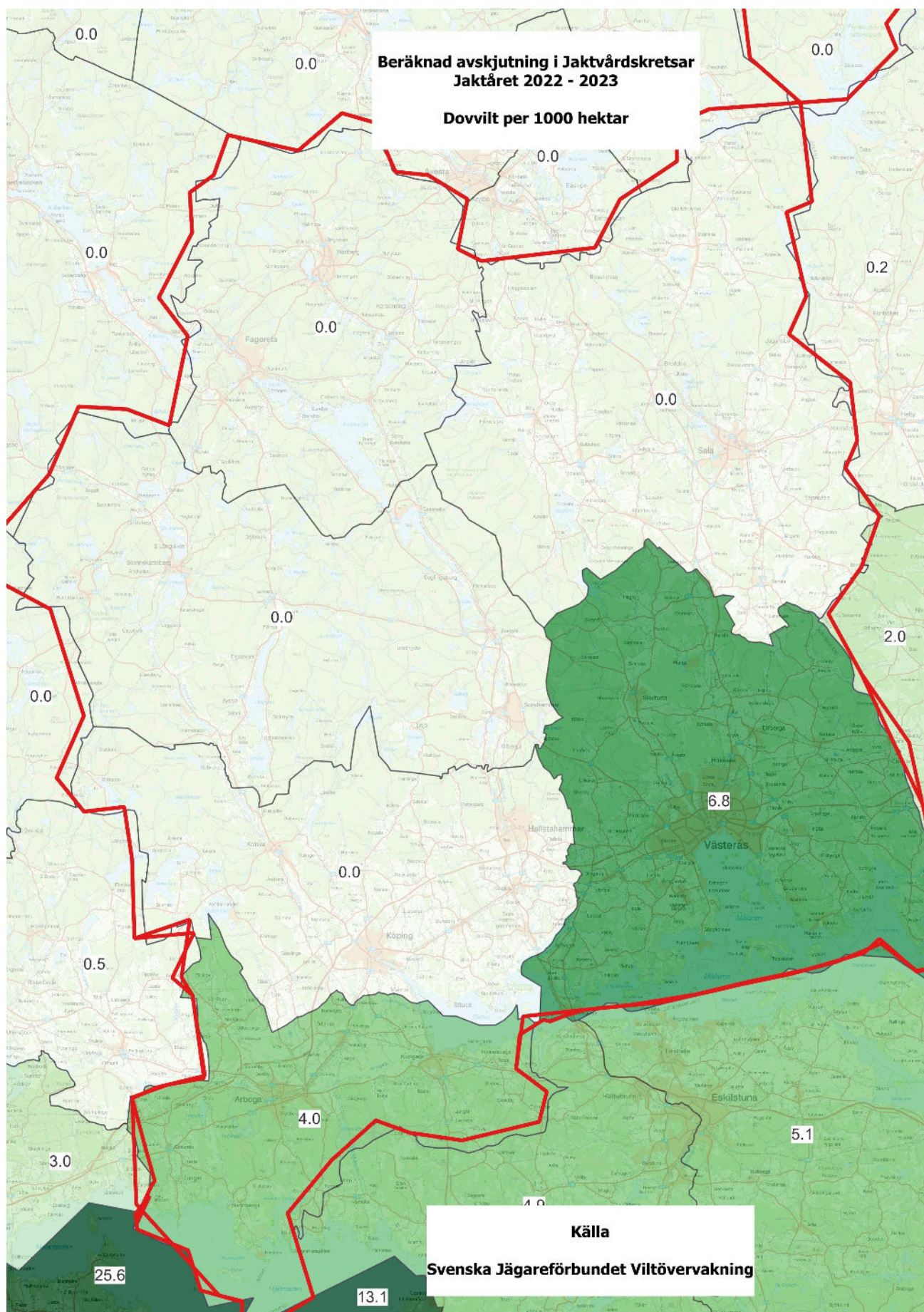
Antalet fällda dovilt har med viss årlig variation stadigt ökat under en längre tid, se diagram nedan. Arten kan uppnå höga tätheter på begränsade områden och har därmed relativ långsam spridningstakt. Detta gör att variationen i täthet och förekomst varierar mycket inom länet.

Avskjutning 2005—2022

Västmanland

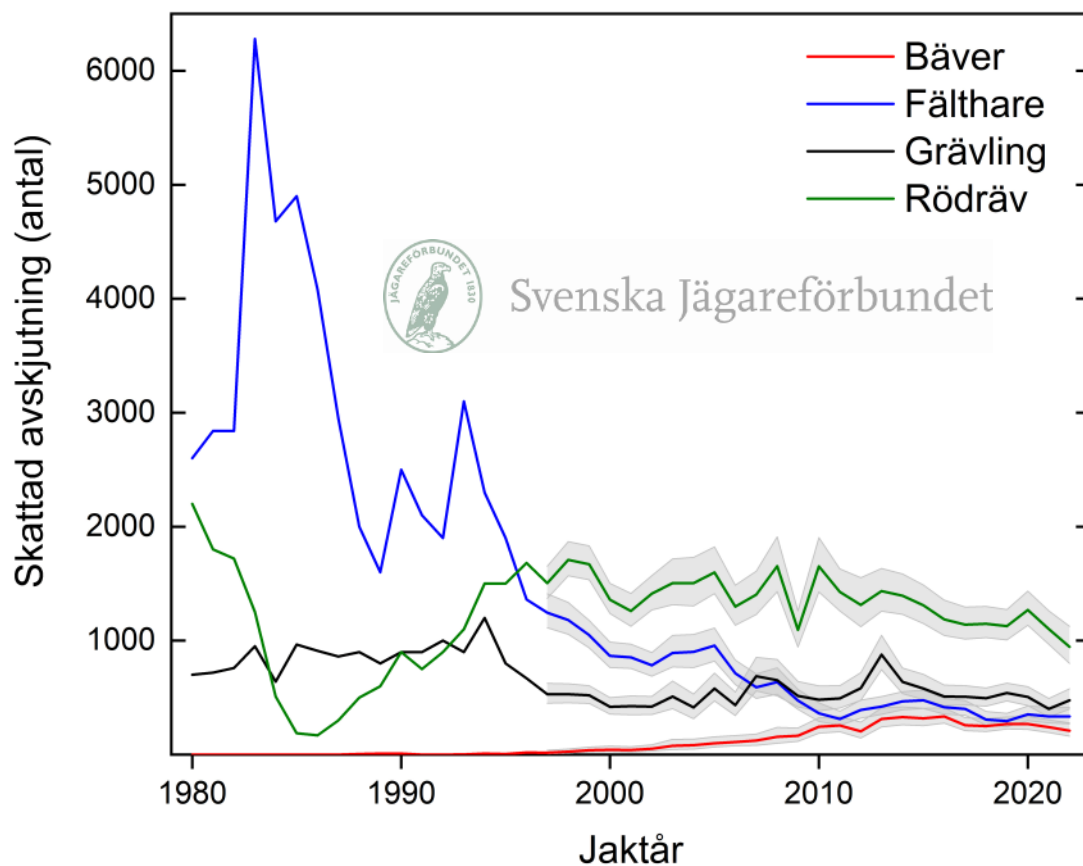

Småviltsavskjutning Västmanland

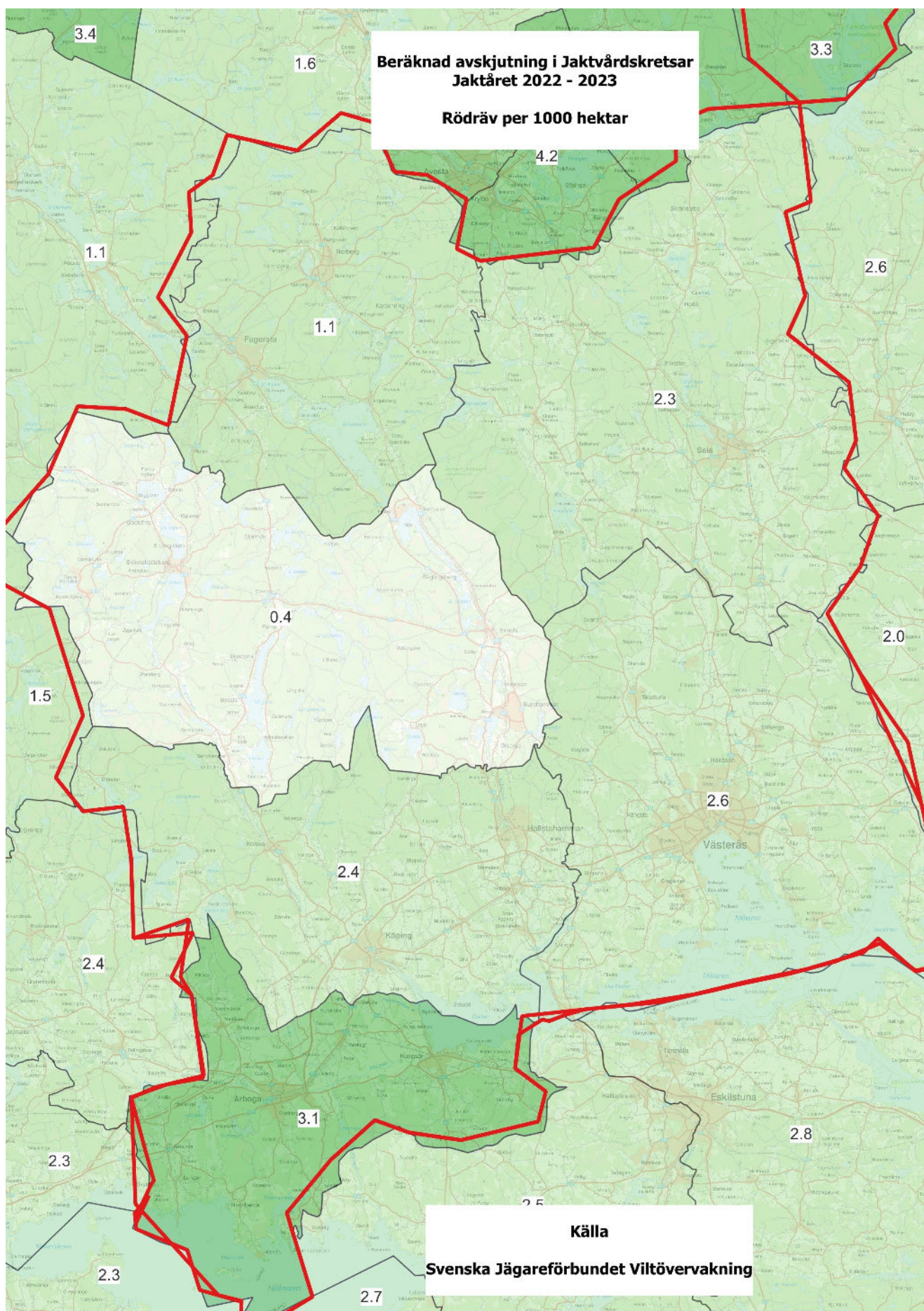
Generellt om småviltet i Västmanland kan sägas att avskjutningen är vikande för de flesta arter. Ifall detta beror på en faktisk förändring i småviltsstammarna eller en förändring i jaktutövning, där ett allt större fokus ligger på klövviltet, är osäkert. Troligtvis finns ett mycket större utrymme att uthålligt tillvarata småviltet som jaktlig resurs än vad som görs i dag.

Avskjutning småvilt 2010—2022

Västmanland

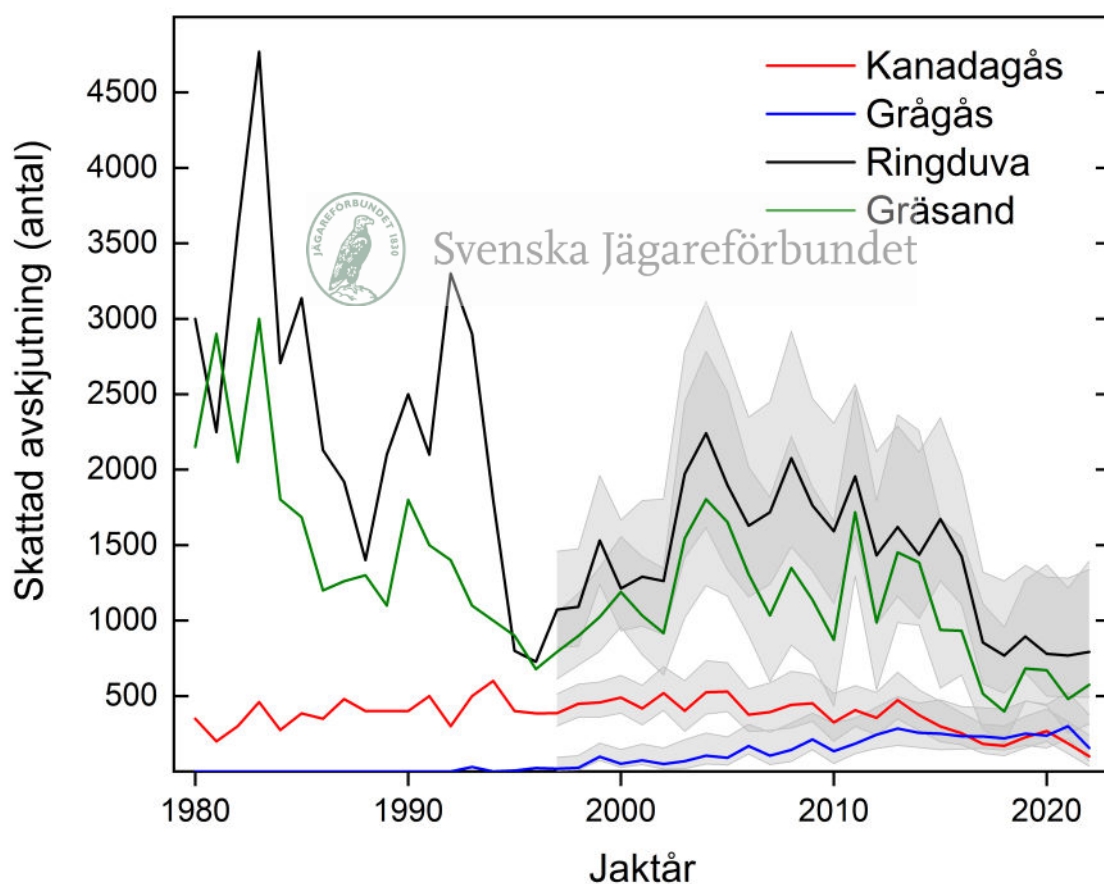

Småviltsavskjutning avseende fågel i Västmanland

Antalet fällda fåglar har under de senaste 15 åren minskat i antal totalt sett. Ser vi till de arter med högst antal fällda per jaktsäsong, diagram nedan, har en viss stabilisering på lägra nivåer skett de senaste åren. Om detta beror på en faktisk förändring i antal fågel eller en förändring i jaktutövning är osäkert. För exempelvis grågås finns inventeringsdata för ökande antal. Troligen finns ett större utrymme att uthålligt tillvarata småviltet, fågelarterna inkluderat, som jaktlig resurs än vad som görs idag.

Avskjutning fågel 2010–2022

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

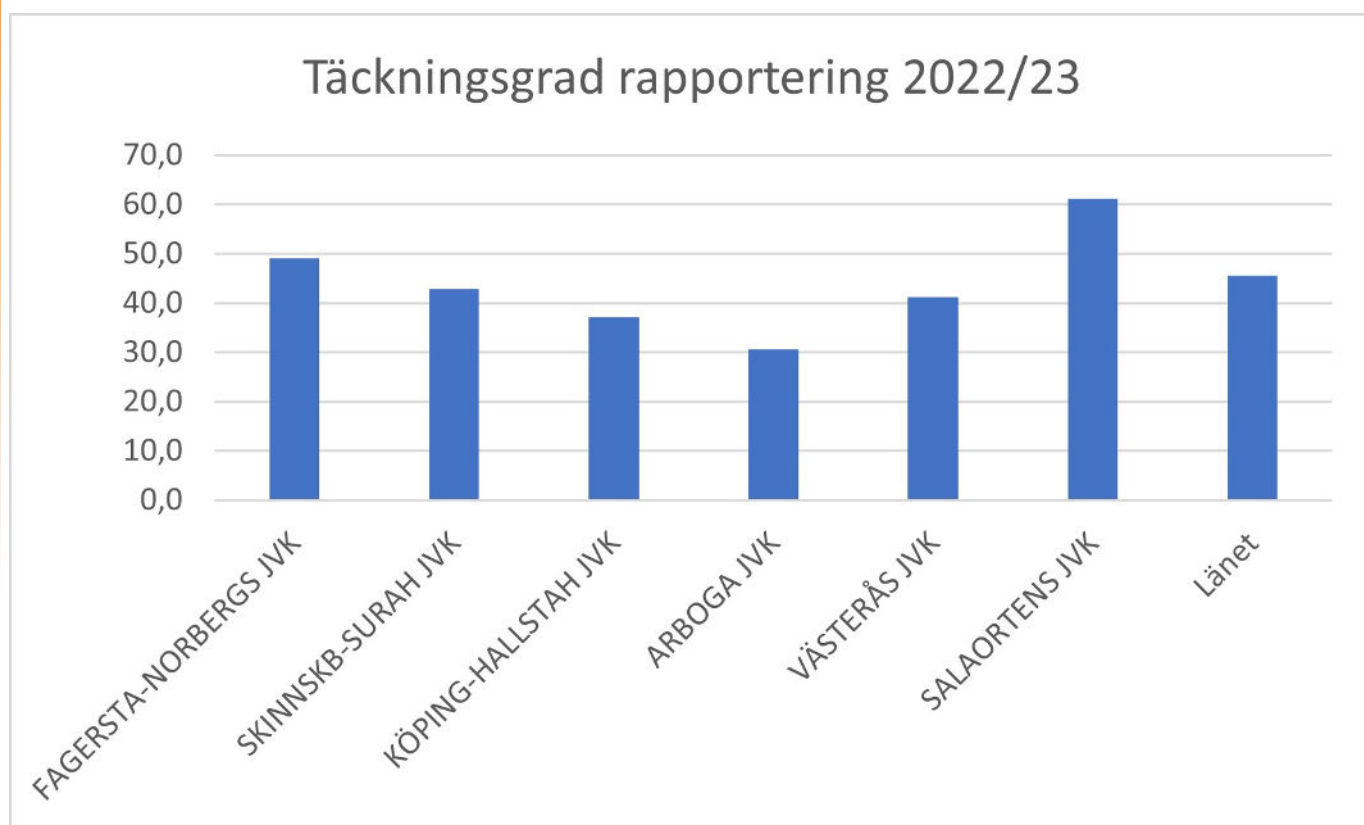
Förenklad rapportering med appen Viltdata

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning kan rapporteringen ske i appen Viltdata. Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag kan respektive jaktlags kod skrivas in och på så sätt särskilja sin avskjutning mellan olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Västmanland 2022-2023

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna i Västmanland varierar mellan 30 – 62 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 46 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad (%) per jaktvårdskrets 2022-2023. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med ca 157 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Anders Fredriksson

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Anders Fredriksson

Anders.Fredriksson@jagareforbundet.se